

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *U. Y.*

Cím: *Az egyetemi hallgatók küzdelme*

Forrás: *Pesti Napló*

Bp.
(Hely)

1918 11/17
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

378.27

Hely

Idő

"1918"

Személy

Az egyetemi hallgatók küzdelme

A diákok barátai és a részvétlenek — Egy megakasztott gyűlés

A háboru sok keserősége és panasza között is különösen érint bennünket az a kétségbeesés, amelyvel a mindenkitől rokonszenvet érdemlő diákság van most eltelve, súlyos helyzete miatt. A nemzet jövő kulturájának munkásait magukra hagyta az egyetem tanácsa. Csak annyuk legyen, hogy a beiratkozásokra és a vizsgákra teljék, akkor minden rendben van, a többi nem az egyetem gondja. A német „Heim“-ok példáját a sok tudós professzorból álló testület nem követi és érthetetlen közönnyel nézi a diákság tengermély küzdelmét.

A tudományegyetem hallgatói elpanaszolják, hogy az egyetemi tanárok többsége, néhány nagyon tiszteletreméltó kivétellel, nem törődik velük. Ballagi Aladár, Bókay Árpád, Buday Kálmán, Csiky József, Gross Emil, Jendrassik Ernő, Lenhossék Mihály, Szász-Szwarcz Guszláv nevét említi, mint a diákság jóakaróit; a tanárok legtöbbször azonban valami csodálatos egykedvűséggel tekint el az egyetemi polgárok keserves tengődése felett. A műegyetem tanári karának sok tagja, különösen pedig Kürschák rektor és Pfeiffer professzor mindent elkövetnek, hogy a diákság helyzetén segítsenek, de a nagy többséggel való harcuk mindig csak kísérlet marad.

Az egyetemi hallgatók helyzetének javítására gróf Apponyi Albert kultuszminiszter nemrégiben értekezletet hívott össze. Az értekezleten sok szó hangzott el, de nem sok eredménnyel. Ballagi Aladárt, aki mindenkor a diákság ügyét képviselte és mint ilyen a legjobb informáltsággal bír, meg sem hívták.

Az egyetem falain minden esztendőben megjelenik a rektori segélyről szóló hirdetés. Ennek szerkesztője szép költői lendülettel írja meg, hogy hazánk évezredes fája sűrűn hullatja virágait. A virágokra természetesen rengeteg pályázó akad, de nem volt sok öröm benne, amikor például a tavalyi esztendő januárjában benyújtott kérvényekre áprilisban jött meg csak a válasz és nem is virág, amint ígérték, csak egy kis mű rügyecske. *Harmintól nyolcvan koronáig terjedő évi segélyt* adott a rektor s alig néhánynak száz koronát. Ilyen segítséget kapott az orvosi karon körülbelül ötven hallgató, a bölcsészeten huszonöt-harminc.

Nemrégiben az egyetemi polgárság nagy része elhatározta, hogy a mindinkább rájuk nehezedő gondok enyhítésére megalakítják az Országos Diákalap Egyesületet. Elkészítették a felhívásokat, sok száz egyetemi hallgató be is jelentette csatlakozását. Elhatározták, hogy április tizenharmadikán délután értekezletre gyűlnek össze. A meghívón elnökként Lukács György nyugalmazott kultuszminiszter és Hantos Elemér államtitkár szerepeltek, előadókul pedig Szász-Szwarcz Guszláv egyetemi tanár, Hock János országgyűlési képviselő, Kóbor Tamás író és Gerő Ödön hírlapíró ígértek. A diákság annak rendje és módja szerint engedélyt kért a rendőrségen az értekezlet megtartására. A rendőrség ismeretlen okból a kérvényt áttette az egyetem tanácsához véleményezés végett, a rektor pedig kijelentette, hogy az április tizenharmadikára összehívott értekezlet megtartására engedélyt csak az április tizenharmadikán üléselő egyetemi tanács adhat. A műegyetemnek a diákokkal érző kitünő rektora természetesen azonnal beleegyezett, hogy hallgatói a tisztán szociális ügyeket megbeszélő értekezleten megjelenhessenek.

Margittay rektori tanácsjegyző szerint az értekezletet az egyetemi szabályzat 92. pontja szerint

nem lehet megtartani, amint ezt nálunk járt hallgatók elmondták. Ha a tanácsjegyző vagy azok, akiknek a véleményét továbbítja, elolvassák a 93. pontot, más véleménnyel kellene támogatniuk a diákság ügyét, mert e pont szerint az egyetemi hallgatók csak akkor kötelesek a rektortól gyűlés vagy értekezlet megtartására engedélyt kérni, ha ez az egyetem falain belül történik meg.

Az egyetem rektora ugy látszik nem akarja a nyilvánosság elé vinni a hallgatók küzdelmét. Nem akarja megengedni az értekezlet megtartását, nem akar tanácsot adni a küzdő ifjuságnak, most sem, mint amikor az „Országos Diákalap Egyesület“ előkészítő bizottsága március 19-ére meghívta a két egyetem rektori tanácsát, hogy közösen beszéljék meg a diákkérdés végleges megoldását. Ezen az értekezleten csak a műegyetem rektori tanácsa jelent meg. Az értekezlet ekkor nem volt megtartható, mert egyes ifjúsági egyesületek vezetői a tanácskozást állandóan zavarták. Ebből az esetből kifolyólag az előkészítő bizottság az egyetem tanácsának memorandumot nyújtott át, amelyben tiltakoztak a rendezvények jogosulatlan eljárása ellen. A memorandumban a többek között ezeket írják:

— Kérjük a rektor urat és a tanácsot, akadályozza meg azt, hogy egyesek az egyetemi ifjúság érdekeinek megvédése címén pártküzdelmekbe sodorják az ifjuságot! Akadályozza meg, hogy az egyetemi ifjúságot oly botrányos viselkedésre szorítsák, mely kulturemberhez nem méltó, mint aminő március 19-én lejátszódott! Akadályozza meg, hogy az ily ténykedésekben a rektori hivatal tisztviselői résztvegyenek!

A memorandumra a rektor megígérte, hogy az ügyet megvizsgálja és lefárgyaltatja az elnöki tanácsban.

A gyűlés azonban ugy sem jelenti a megváltást, csupán a vele kapcsolatos szükkéklőség jegyzendő fel, mint jellemző tünet. Arra azonban bizonyára nem találunk pontot a szabályzatban, hogy a diákságot magára kell hagyni küzdelmében. Biztosítsák az egyetemi hallgatók megélhetését és ne folyjanak be kedvezőtlenül az ügyeikbe az ö vállakon fölemelkedett hatalmasságok. Az Alma mater sohasem hagyott illetékteleneket beleavatkozni belső dolgaiba, miért nem hallgat most is csak a diákságra?

K. I.